In Nederland hebben we alleen Nederlandse politie. Geen Chinese.

Posted on 5 november 2022 by Bart Collard

Vorige week bleek dat China minimaal twee zogenaamde politiebureaus, 'overzeese servicestations', in Nederland heeft, in Amsterdam en Rotterdam. In Rotterdam zit het servicestation gevestigd in een onopvallende portiekwoning. Volgens RTL Nieuws wordt op Chinese overheidswebsites gemeld dat deze stations dienen 'om Chinees politiewerk in het buitenland mogelijk te maken en om inlichtingen te verzamelen'.

Maar het gaat verder dan dat. Kennelijk worden politieke dissidenten geïntimideerd door herhaaldelijke bezoeken of telefoonoproepen. Ook worden de stations gebruikt voor het verlengen van officiële Chinese documenten; een taak die belegd is bij de ambassade of het consulaat.

Minister van Buitenlandse Zaken Wopke Hoekstra vraagt de Chinese ambassade of zij haar 'politiebureaus' in Nederland wil sluiten. Het is belangrijk en ook mogelijk dat de Nederlandse overheid actief tot die sluiting overgaat, betoogt criminoloog Bart Collard.

Sluiten van woningen

Op grond van artikel 174a van de Gemeentewet is de burgemeester bevoegd 'een woning [of] een niet voor het publiek toegankelijk lokaal' te sluiten 'indien door gedragingen in de woning (…) de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord'. Dat artikel wordt bijvoorbeeld gebruikt om woningen waar vanuit drugs wordt verhandeld te sluiten.

Er moet sprake zijn van een risico voor de gezondheid van omwonenden of andere aanwezigen in de omgeving. Is dat het geval bij een onofficieel buitenlands politiebureau? Wellicht. Het Chinese politiebureau spoort dissidenten op en intimideert ze. Liggen er wapens in de panden? Worden in de bureaus mensen onder druk gezet? Daarnaast zou het bestaan van dergelijke bureaus kunnen leiden tot uit de hand lopende demonstraties of andere acties tegen deze bureaus. En hoe zit het met Chinezen die rijbewijzen komen verlengen en ter plekke geïntimideerd of gechanteerd worden?

Oneigenlijk gebruik van een woning

Wellicht is er een makkelijker optie. Wanneer een woning onrechtmatig wordt gebruikt voor andere doeleinden dan bewoning vindt er woonfraude plaats. Artikel 21 en 35 van de Huisvestingswet stellen dat in dit geval een bestuurlijke boete opgelegd kan worden. Ook kan een last onder dwangsom worden opgelegd, om te voorkomen dat de bureaus na het betalen van de boete gewoon actief blijven in de ruimten.

Overige acties

Als een buitenlander in Nederland werkt voor een buitenlandse werkgever – zoals in deze casus lijkt te gelden – dient aan de Nederlandse arbeidswetgeving te worden voldaan. Er kan dus bijvoorbeeld een onderzoek worden gedaan naar de betaling van het wettelijk minimumloon in Nederland of naar werk- en rusttijden, arbeidsomstandigheden.

Ook is een onderzoek naar de verblijfsstatus van de Chinese politieagenten mogelijk. Voldoen zij aan de Vreemdelingenwet? Gelet op de informatie op de Chinese overheidswebsites waarin wordt gesteld dat de bureaus inlichtingen verzamelen, zou ook onderzocht kunnen worden in hoeverre er sprake is van

strafbare spionagewerkzaamheden (Boek 2 titel I van het Wetboek van Strafrecht). Waarschijnlijk zijn er echter nog veel meer opties denkbaar om de Chinese politiebureaus aan te pakken. Maar waarom zoveel moeite doen?

Geweldsmonopolie

Waarom kan niet getolereerd worden dat China politiebureaus op Nederlands grondgebied heeft? De Nederlandse politie heeft het handhaven van de rechtsorde als taak. De politie dient de overtreding van onze wetten, die gemaakt zijn door gekozen volksvertegenwoordigers, te voorkomen en aan te pakken.

Als hoeder van de democratische rechtsorde beschikt zij over een geweldsmonopolie; slechts de politie is bevoegd om geweld te gebruiken. Daarbij is de politie ook weer aan strikte regels gebonden. De uitvoering van politiële acties door een buitenlandse dienst kan niet alleen illegaal zijn, maar tast ook de Nederlandse soevereiniteit aan.

Daarnaast kan worden gevreesd voor het welzijn van Chinese politieke dissidenten, die in Nederland worden opgespoord, geïntimideerd en beïnvloed. Het zijn acties die het Iraanse regiem al langer toepast op politieke dissidenten in Nederland. Gelet op het dodelijke geweld door Iraanse inlichtingendiensten op Nederlands grondgebied, moet ook China op dit gebied een halt worden toegeroepen. Een nieuwe wet omtrent moderne vormen van spionage gaat zulke zogeheten diasporaspionage overigens strafbaar stellen.

Wopke Hoekstra heeft de Chinese ambassadeur gevraagd om zijn politiebureaus te sluiten. Er is echter een nog krachtiger signaal nodig: Nederland tolereert zonder instemming geen werkende mensen van een buitenlandse politie-, inlichtingen- of veiligheidsdienst op zijn grondgebied. Tegen Chinese politiebureaus moet daarom hard worden opgetreden.

Wynia's Week *zit op het vinkentouw, 104 keer per jaar en twee keer per week. De donateurs maken dat mogelijk. Doet u mee? Hartelijk dank!*